Trong nhi□u cu□c kh□o sát và nghiên c□u tr□□c đây, Trung tâm UNESCO Nghiên c□u Văn hóa các Dòng h□ Vi□t Nam, thu□c Liên hi□p các H□i UNESCO Vi□t Nam đã t□p h□p đ□□c các chuyên gia đa ngành (cũng là thành viên t□ các dòng h□ Vi□t Nam) t□ nguy□n tham gia, đáp □ng các nghiên c□u và □ng d□ng công tác theo tiêu chí UNESCO trên các lĩnh v□c giáo d□c, khoa h□c, văn hóa và thông tin truy□n thông đ□ tìm ra gi□i pháp l□u tr□, th□ng kê v□ h□ th□ng di s□n vô cùng đ□ s□ trong các dòng h□ □ Vi□t Nam và các ti□n hành b□o tr□, vinh danh, đ□ng viên các dòng h□ h□□ng t□i các phát tri□n h□ th□ng và b□n v□ng do Liên hi□p các H□i UNESCO Vi□t Nam phát đ□ng.

Vi□c h□p tác h□ th□ng gi□a các dòng h□ Vi□t Nam là các nghiên c□u liên k□t lâu đ□i trong "phi n□i t□c ngo□i", trong h□ th□ng k□ th□a văn hóa l□ch s□ dân t□c, là các t□p v□ng l□n v□ đ□i chi□u, l□p ghép ph□ h□, th□m đ□nh di s□n v□t th□ và phi v□t th□, các nghi th□c tín ng□□ng t□ tiên, các đánh giá v□ danh nhân văn hóa, anh hùng dân t□c, trí sĩ và tài nhân xu□t hi□n trong các dòng h□ k□ t□ khi con ng□□i đ□□c mang c□m t□ h□ và tên đ□y đ□…

Ngoài ra còn có các nghiên c□u chuyên sâu v□ các di tích l□ch s□ văn hóa truy□n th□ng trong các dòng h□ đ□□c □ng v□i thi□t ch□ văn hóa theo quy đ□nh c□a các tri□u đ□i v□i ph□m tr□t, hoàng thân, qu□c tính… (ch□c s□c quan l□i hay vua chúa th□i x□a) trong các dòng h□ Vi□t Nam, đ□ t□ đó vi□c tôn vinh (th□ t□), vinh danh (l□u tên) cho danh nhân nói chung đ□□c tr□ giá đích th□c trong truy□n th□ng văn hóa dân t□c mà □ th□i hi□n đ□i hôm nay, nó đã đ□□c t□o đi□u ki□n, nh□ng không ph□i dòng h□ nào cũng bi□t cách đi đúng con đ□□ng truy□n th□ng c□a ông cha mình theo thi□t ch□ c□a t□ng tri□u đ□i đã vinh danh, đã tôn thi□t th□ t□ - trong là tiên t□, ngoài là dũng li□t - Nói th□ đ□ chúng ta hi□u rõ cái l□n nh□t t□n t□i □ các dòng h□ là nghi th□c th□ t□ cùng di s□n v□t th□ (là đ□n, đình, mi□u, đi□n… s□c phong, t□□ng, pháp, cùng các đ□ th□, binh khí, bia minh, bia h□u…), phi v□t th□ (g□m l□ nghi, ngày ch□p quy đ□nh cho h□i l□, di chúc, gia ph□, th□ ph□, ng□c ph□, n□i ph□…và c□ nh□ng quy □□c "th□a thu□n gi□a hai bên c□ nhân và h□u du□ n□i t□ h□□ng h□a" sao cho gi□ v□ng n□n n□p quy đ□nh v□ nghi th□c cúng, t□ và đãi ng□ (phù đ□) con, cháu ngày càng t□n phát…

Vi□c l□a ch□n các dòng h□ Vi□t Nam là đ□i t□□ng chính th□ng nh□m đáp □ng các nghiên c□u, □ng d□ng văn hóa l□ch s□ đ□ phát tri□n giáo d□c truy□n th□ng trong t□□ng lai... là công tác chính c□a Trung tâm, do v□y mà có ch□□ng trình m□i các dòng h□ cùng tham gia và đáp □ng các chi□n l□□c b□n v□ng đ□ chuy□n t□i kinh nghi□m, đ□o lý, tín ng□□ng truy□n th□ng và các giao l□u, quan h□ huy□t th□ng n□i, ngo□i trong ph□ h□ đ□ m□ mang và xây d□ng đ□o lý chung, h□□ng t□i t□p trung tri th□c văn minh, □n đ□nh, dân giàu, n□□c m□nh ph□i b□t ngu□n t□ n□n n□p văn hóa l□ch s□ các dòng h□ Vi□t Nam v□n là l□c l□□ng đóng góp to l□n trong công cu□c d□ng n□□c và b□o v□ đ□t n□□c. Các đ□ xu□t đ□□c nêu ra trên c□ s□ phát huy nh□ng cái "Có" và "Còn" □ các dòng h□ nh□: Thành l□p t□ sách UNESCO đ□ đáp □ng các nghiên c□u

truy□n th□ng cho m□i công dân, b□n bè qu□c t□ có nhu c□u tìm hi□u v□ các dòng h□ Vi□t Nam. Khi phát tri□n đ□□c m□ r□ng, Trung tâm s□ nâng c□p thành "Th□ vi□n các Dòng h□ Vi□t Nam". Và sau cùng s□ ti□n t□i thành l□p "B□o tàng các Dòng h□ Vi□t Nam". Đi□u này có đ□□c thành công hay không chính là s□c đóng góp vô t□ trí tu□ và tài s□n có t□ các dòng h□ s□ làm nên b□i s□ ki□n toàn văn hóa l□ch s□ các dòng h□ Vi□t Nam.

Đ□ liên thông công tác này, phía Tung tâm c□n thành l□p Ban nghiên c□u Văn hóa L□ch s□ t□i các dòng h□ đã có t□ ch□c đ□ đáp □ng các nghiên c□u chuyên sâu v□ truy□n th□ng c□a dòng h□ đó v□i các bên liên quan v□ ki□n trúc, gia ph□, ngh□ thu□t, ngh□ làng và các nghi th□c văn hóa trong dòng h□ đ□ t□ đó đáp □ng chi□n l□□c thành l□p "B□o tàng các Dòng h□ Vi□t Nam" - Các dòng h□ c□n xác đ□nh đây là công vi□c c□a chính h□ mình đóng góp trách nhi□m vào "ngôi nhà văn hóa dân t□c Vi□t Nam" đ□ các th□ h□ h□u du□ có ch□, có n□i nghiên c□u và ghi nh□n thành qu□ chung c□a đ□t n□□c, trong đó có dòng h□ c□a mình. Ban này s□ là thành viên c□a UNESCO s□n sàng đáp □ng các nghiên c□u chuyên môn và t□p h□p các di s□n chung cho chi□n l□□c hình thành các ý đ□ đã nêu trên.

Các Ban nghiên c□u t□ các dòng h□ s□ có trách nhi□m th□ng kê danh sách thân th□, s□ nghi□p anh hùng dân t□c, danh nhân văn hóa trong h□ c□a mình đ□ Trung tâm có đ□ đi□u ki□n làm nên cu□n sách "Almanach anh hùng và danh nhân văn hóa trong các dòng h□ Vi□t Nam" - d□ ki□n trong 2 năm ph□i ki□n toàn sách k□ t□ khi ch□□ng trình đ□□c các bên □ng h□.

Trung tâm s□ đ□a ra ph□□ng án ý t□□ng đ□ cùng các dòng h□ khuy□n ngh□ nhà n□□c cho l□p bia bách h□ (h□n 100 dòng h□) d□□i chân núi Nghĩa Lĩnh (Đ□n Hùng, Phú Th□) v□i m□c đích tăng thêm tình đoàn k□t dân t□c, tăng thêm giá tr□ văn hóa "h□□ng t□i ngu□n g□c t□ tiên" sâu s□c h□n khi Cha, M□ L□c Long và Âu C□ đ□□c ch□ng ki□n con cháu h□i t□ v□ đây đ□ "chung l□ng đoàn k□t xây d□ng đ□t n□□c" - Ng□□i hành h□□ng L□ T□ s□ đ□□c □m lòng h□n, đó là tr□□c lên l□ Th□y t□ đ□t n□□c, sau xu□ng núi l□i đ□□c l□ Th□y t□ h□ nhà mình, đ□y cũng là đ□c h□nh "đ□ng bào là con cùng m□t b□c"…

V□i chi□n l□□c nghiên c□u b□ng s□ ph□i k□t h□p gi□a các dòng h□ s□ trao đ□i thông tin th□□ng xuyên trên các báo, t□p chí liên k□t (nh□ báo Gia đình và Xã h□i, T□p chí Ngày Nay; Báo Đ□i Đoàn K□t…) và c□ trên website c□a Trung tâm, c□a các dòng h□ v□i ch□□ng trình s□n có, các l□ k□ ni□m, các v□n đ□ nghiên c□u và phát tri□n ti□p theo.

Các bên cùng ph□i k□t h□p đ□ hình thành các báo cáo đ□ ngh□ Liên hi□p các H□i UNESCO

Vi□t Nam đáp □ng công tác b□o tr□ di tích l□ch s□ văn hóa và vinh danh các nhân tài đã khu□t và đang hi□n h□u trong các dòng h□, có văn b□ng b□o tr□, có gi□i th□□ng k□p th□i đ□ bi□u d□□ng thành tích b□o t□n di s□n trong dòng h□ (theo k□ ho□ch c□a H□i đ□ng b□o tr□ di tích và tài nhân Vi□t Nam)…đ□ng th□i cũng t□ ch□c t□p hu□n v□ l□p, vi□t ph□, th□ng kê ph□, th□ng kê di s□n và t□o các bu□i nói chuy□n chuyên đ□ v□ văn hóa l□ch s□ dòng h□ Vi□t Nam.

Tin r□ng ch□□ng trình này s□ đ□□c các dòng h□ h□□ng □ng m□t cách thi□t th□c đ□ tr□ thành h□ th□ng tri th□c giáo d□c t□□ng lai, đáp □ng các khoa h□c xã h□i và nhân văn, quy t□ các thi□t ch□ văn hóa l□ch s□ mang tính b□n v□ng và thúc đ□y các thông tin truy□n thông m□t cách h□ th□ng, nh□m đem l□i các lu□ng gió m□i trong nh□n th□c k□ th□a l□ch s□ văn hóa các dòng h□ □ Vi□t Nam.

H□a sĩ Tr□nh Yên - □y viên Th□□ng v□

Liên hi□p các H□i UNESCO Vi□t Nam.

Giám đ□c TT UNESCO nghiên c□u

Văn hóa các Dòng h□ Vi□t Nam.